

عملیات روانی و پلیس

مؤلف

دکتر علیرضا باقری جامخانه

- سرشناسه : باقری جامخانه، علیرضا، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور : عملیات روانی و پلیس / مؤلف علیرضا باقری جامخانه.
مشخصات نشر : ساری: علیم نور، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : ۳۲۹ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۷۳-۴۴-۵
وضعیت فهرست : فیبا
نویسی
موضوع : جنگ روانی - نظریه و عمل
موضوع : Psychological warfare - practice & theory
موضوع : پلیس - ایران
موضوع : Police - Iran
رده بندی کنگره : UB ۲۷۵
رده بندی دیویی : ۳۴۳۴/۳۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۵۷۱۹۰۵۸

شناسنامه کتاب

- ◀ نام کتاب: عملیات روانی و پلیس ▶ مؤلف: دکتر علیرضا باقری جامخانه.
◀ ویراستار: حانیه باقری جامخانه ▶ تیراژ: ۱۰۰۰۰ ▶ ناشر: علیم نور
◀ نوبت چاپ اول: ۱۳۹۸ ▶ قیمت: ۴۵۰۰۰۰ ریال
تمامی حقوق این اثر متعلق به ناشر و مؤلف است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)
مرکز پخش: ساری - بلوار امیر مازندرانی - خ فلسطین - نبش فلسطین ۱۲ - مدرسه غیر انتفاعی علیم

-۰۹۱۱۲۵۵۹۸۴۴

علیم نور
انتشارات

۱۴	 سخن ناشر
۱۵	 پیشگفتار

فصل اول مفاهیم عملیات روانی..... ۱۷

۱۹	 تعاریف
۲۳	 اهداف عملیات روانی
۲۴	 ایجاد یأس و ناامیدی
۲۶	 تضعیف روحیه و کارایی رزمی حریف
۲۶	 مخدوش کردن اعتماد عمومی
۲۷	 سست کردن انسجام درونی
۳۰	 ایجاد شکاف درونی در جامعه
۳۱	 از بین بردن وحدت فرماندهی در حریف
۳۱	 ترور شخصیت رهبران
۳۲	 حمایت از نیروهای خودی
۳۴	 تفاوت عملیات روانی و جنگ نرم
۳۸	 سطوح عملیات روانی
۳۸	 عملیات روانی استراتژیک
۳۹	 عملیات روانی عملیاتی
۴۱	 عملیات روانی تاکتیکی
۴۲	 عملیات روانی تحکیمی
۴۲	 ابعاد عملیات روانی
۴۴	 بعد فرهنگی
۴۵	 بعد اجتماعی
۴۶	 بعد سیاسی

۴۸	پیش بایست‌های عملیات روانی.....
۴۸	شناخت مخاطب.....
۴۹	مدیریت زمان.....
۵۰	گفتمان سازی.....
۵۲	سیر تاریخی عملیات روانی.....
۵۴	عملیات روانی در صدر اسلام.....
۵۹	عملیات روانی در جهان معاصر.....
۶۰	عملیات روانی در هزاره سوم.....

فصل دوم رابطه عملیات روانی با سایر علوم..... ۶۵

۶۷	علوم مرتبط با عملیات روانی.....
۶۷	روانشناسی نظامی در عملیات روانی.....
۶۸	نقش جامعه شناسی در عملیات روانی.....
۶۸	اهمیت مطالعه جامعه شناسی.....
۷۰	نقش علوم سیاسی در عملیات روانی.....
۷۰	نقش علم اقتصاد در عملیات روانی.....
۷۱	نقش جمعیت شناسی در عملیات روانی.....
۷۱	نقش تاریخ در عملیات روانی.....
۷۲	نقش دین شناسی در عملیات روانی.....
۷۲	نقش اطلاعات راهبردی در عملیات روانی.....
۷۴	نقش زبان شناسی در عملیات روانی.....
۷۶	نقش زبان بدن در عملیات روانی.....

فصل سوم نظریه‌های عملیات روانی ۷۹

۸۱	مقدمه
۸۱	عملیات روانی در دیدگاه جوزف نای
۸۴	عملیات روانی در دیدگاه فوکویاما
۸۶	عملیات روانی در دیدگاه جین شارپ
۸۹	عملیات روانی در دیدگاه صلاح نصر
۹۰	عملیات روانی در دیدگاه سن تزو
۹۲	عملیات روانی در دیدگاه لیدل هارت
۹۴	مقایسه دیدگاه‌های لیدل هارت و سن تزو
۹۵	تفاوت در رویکرد مستقیم و غیر مستقیم
۹۶	عملیات روانی در دیدگاه سایرین

فصل چهارم عملیات روانی در اسلام ۹۹

۱۰۱	مقدمه
۱۰۲	مبانی نظری
۱۰۳	کتاب
۱۰۴	تحریک افکار عمومی
۱۰۵	قدرت نمایی و ارباب
۱۰۶	راه اندازی هیاهوی سیاسی
۱۰۸	ایجاد تردید در حقانیت رهبری
۱۱۳	قداست شکنی رهبری
۱۱۵	توطئه بر ضد رهبری
۱۱۷	تهدید رهبر
۱۱۸	سنت
۱۲۳	اجماع
۱۲۴	عقل

فصل پنجم رسانه‌ها و عملیات روانی ۱۲۵

۱۲۷	 مقدمه
۱۲۸	 فناوری اطلاعات و جهانی‌شدن
۱۳۱	 تعریف رسانه
۱۳۴	 رسانه‌ها و عملیات روانی در آینده
۱۳۶	 انواع رسانه‌های ارتباط جمعی
۱۳۶	 رسانه‌های دیداری و شنیداری
۱۴۰	 رسانه‌های شنیداری (رادیو)
۱۴۰	 ویژگی‌های رسانه‌های شنیداری
۱۴۳	 رسانه‌های نوشتاری (مکتوب)
۱۴۵	 رسانه‌های مجازی (اینترنت)
۱۴۹	 رسانه‌های الکترونیک
۱۵۴	 رسالت رسانه‌های ارتباط جمعی
۱۵۵	 کارکردهای رسانه‌های ارتباط جمعی
۱۶۳	 برخی کارکردهای دیگر
۱۶۳	 کارکرد تعمیم‌پذیری
۱۶۴	 کارکرد برجسته‌سازی
۱۶۴	 کارکرد پالایشی
۱۶۴	 کارکرد جامعه‌پذیری
۱۶۵	 کارکرد پیشگیری اجتماعی از جرائم
۱۶۷	 دروازه‌بانی خبر
۱۶۹	 شیوه‌های انتقال مؤثر پیام به وسیله رسانه
۱۷۱	 ویژگی‌های پیام‌دهنده در عملیات روانی
۱۷۳	 ویژگی‌های مخاطبان در عملیات روانی
۱۷۶	 ویژگی‌های محتوای پیام در عملیات روانی
۱۸۱	 مفاهیم کلیدی رسانه‌ها

۱۸۳	 رسانه‌های نوین اجتماعی
۱۸۳	 تغییر مفاهیم تولید و توزیع رسانه‌ای
۱۸۴	 حقیقت رسانه‌های اجتماعی
۱۸۴	 پایه‌های اساسی رسانه‌های اجتماعی
۱۸۵	 ماهیت رسانه‌های اجتماعی
۱۸۶	 ویژگی‌های رسانه‌های اجتماعی
۱۹۰	 انواع رسانه‌های اجتماعی
۱۹۰	 سایت‌های اشتراک گذاری
۱۹۱	 شبکه‌های اجتماعی
۱۹۲	 پیام‌رسان‌ها
۱۹۵	 بلاگ‌ها
۱۹۶	 میکرو بلاگ‌ها
۱۹۷	 جوامع محتوا محور
۱۹۷	 فروم‌ها
۱۹۸	 یادکست‌ها
۱۹۹	 پیامک
۲۰۱	 شهروند خبرنگاری
۲۰۲	 رسانه‌ها و امیدآفرینی

فصل ششم رسانه‌ها و پلیس ۲۰۵

۲۰۷	 مقدمه
۲۰۸	 امنیت، مهمترین کارویژه دولت
۲۰۹	 انتظارات فرماندهی معظم کل قوا از ناجا
۲۱۳	 وظایف قانونی پلیس
۲۱۷	 چشم انداز پلیس ایران
۲۲۰	 راهبردهای کلان پلیس

۲۲۱	 رسانه‌ها و امنیت اجتماعی
۲۲۴	 تغییر و تحول خواست‌های شهروندی
۲۲۴	 تغییر و تحول در کارویژه‌های دولتی
۲۲۴	 تغییر و تحول در انسجام ایدئولوژیک
۲۲۵	 تغییر و تحول در الگوی ثبات سیاسی
۲۲۵	 بروز و بسط خشونت و ناامنی
۲۲۶	 منشور اطلاع رسانی پلیس
۲۲۷	 اسناد بالادستی
۲۲۷	 اهداف رسانه‌ای پلیس
۲۲۸	 راهبردهای رسانه‌ای پلیس
۲۲۹	 فعالیت‌های رسانه‌ای پلیس
۲۳۱	 هوشمندسازی پلیس
۲۳۴	 وظایف رسانه‌ای مدیران پلیس
۲۳۵	 پلیس و مدیریت افکار عمومی
۲۳۹	 سنجش افکار عمومی در پلیس
۲۴۰	 مزایای سنجش افکار برای پلیس

فصل هفتم راهبردها و فنون عملیات روانی ۲۴۳

۲۴۵	 مقدمه
۲۴۶	 راهبردها در عملیات روانی
۲۴۶	 تردید افکنی و جایگزینی
۲۴۷	 بی‌اعتمادی نسبت به رسانه ملی
۲۴۸	 ایجاد و تقویت نارضایتی
۲۴۹	 تحریک عاطفی
۲۵۱	 انسانیت زدایی
۲۵۱	 ارائه پیشگویی‌های فاجعه‌آمیز

۲۵۲		دروغ بزرگ
۲۵۳		فریب
۲۵۴		توسل به ترس و ایجاد ارباب
۲۵۴		برجسب زدن (لقب سازی)
۲۵۶		برجسته سازی
۲۵۸		شایعه
۲۶۰		تفرقه افکنی و تضاد
۲۶۱		قهرمان سازی
۲۶۳		کلی گویی
۲۶۴		فنون عملیات روانی
۲۶۵		ارضاء
۲۶۶		اقتناع
۲۷۲		اغواء
۲۷۳		انتقال
۲۷۳		تصدیق
۲۷۴		مبالغه
۲۷۵		مغالطه
۲۷۷		حذف و سانسور
۲۷۸		وارونه کردن
۲۷۹		تلطیف و تنویر
۲۸۱		قطره چکانی
۲۸۳		محک زدن
۲۸۳		تخدير
۲۸۴		تشجيع
۲۸۶		احاله به ارزش ها
۲۸۸		واکنش های زنجیره ای

۲۹۰.....	تکرار
۲۹۳.....	اهریمن سازی
۲۹۴.....	اطمینان بخشی
۲۹۵.....	پاره حقیقت گویی
۲۹۶.....	ماساژ پیام
۲۹۷.....	سکوت
۲۹۸.....	مظلوم نمایی
۲۹۸.....	همراهی (عرفی سازی)

فصل هشتم راهکارهای موفق در عملیات روانی ۳۰۱

۳۰۳.....	مقدمه
۳۰۳.....	توکل به خداوند متعال
۳۰۴.....	ارتقاء بینش و بصیرت
۳۰۵.....	خود باوری
۳۰۶.....	تهدید شناسی
۳۰۹.....	تعامل اجتماعی
۳۱۰.....	بهره‌گیری از توانمندی‌های درونی
۳۱۰.....	نیروی انسانی
۳۱۱.....	فناوری اطلاعات و ارتباطات
۳۱۲.....	مدیریت و کنترل درونی
۳۱۳.....	تشکیل کمیته عملیات روانی
۳۱۴.....	راه اندازی کارگروه رصد
۳۱۵.....	راه اندازی کارگروه اطلاع رسانی
۳۱۶.....	آموزش عمومی و تخصصی

فهرست منابع ۳۱۹

پیشگفتار

در دهه‌های اخیر تغییرات شگرفی در دانش، نگرش و رفتار کارکنان پلیس شکل گرفته است که این تغییر و تحول براساس مطالعات دقیق علمی و تغییرات گسترده در محیط تعاملی و زمینه‌ای بوده است. با توجه به ایجاد تغییر و تحول در تهدیدات و گسترش تهدیدات نرم، رویکرد پلیس نیز از حالت سخت و تهدید محور به حالت نرم و مردم محور تغییر یافته و فرصتی حیاتی برای پلیس بوجود آمد تا با شیوه‌های نرم سطح تهدیدات درون سازمانی و محیطی را کاهش دهد.

در هزاره سوم عملیات روانی از یکسو، مهمترین راهبرد حریف برای ناکارآمد ساختن جبهه خودی بوده و از سویی دیگر، یکی از ابزار مهم قدرت و سلاحی کارآمد در مقابله با تهدیدات نیز می‌باشد و نقش آن در پیشبرد اهداف و سیاست‌های راهبردی پلیس کاملاً آشکار است؛ بنابراین در مدیریت و کنترل پدیده‌های اجتماعی توجه صرف به اقدامات سخت پلیس، شکننده است. لذا برای ماندگاری امنیت اجتماعی، اقدام‌های نرم و مقابله هوشمندانه با عملیات روانی ابزار مؤثری است که سیاست‌گذاران پلیس باید در برنامه‌ریزی‌های سازمانی به آن توجه داشته باشند؛ در این کتاب رئوس مباحث به شرح ذیل ارائه گردید.

در فصل اول کتاب، ضمن ارائه تعاریف و اهداف عملیات روانی، با تبیین سطوح، ابعاد، مراحل، پیش بایست‌ها و سیر تاریخی عملیات روانی مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.

در فصل دوم عملیات روانی به عنوان یک علم معرفی و ارتباط آن با سایر علوم از جمله روانشناسی نظامی، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی، اقتصاد و سایر علوم مورد بررسی قرار گرفت.

فصل سوم کتاب به بررسی نظریه‌های موجود در عملیات روانی اختصاص یافت. در این فصل تلاش گردید از دیدگاه صاحب‌نظران مختلف که سخنرانی‌های گوناگونی در محافل جهانی پیرامون عملیات روانی داشته‌اند، بهره گرفته شود. با توجه به جایگاه عملیات روانی در اسلام، بررسی آن در منابع فقهی برای پلیس از اهمیت خاصی برخوردار است؛ لذا در فصل چهارم تلاش گردید بحث عملیات روانی از دیدگاه اسلام و با استفاده از آیات قرآن کریم، سایر منابع فقهی و نمونه‌های موجود در صدر اسلام مورد بررسی قرار گیرد. فصل پنجم کتاب حاضر به ارتباط رسانه‌ها با عملیات روانی اختصاص یافت. در این فصل با ارائه تعاریفی از رسانه، انواع رسانه‌های دیداری و شنیداری و رسانه‌های مجازی مورد بررسی قرار گرفته و محدودیت‌ها و محاسن هر کدام به عنوان ابزار مهم عملیات روانی ارائه شد. در فصل ششم به وظایف متقابل رسانه‌ها و پلیس، مبانی نظری موجود در حوزه اطلاع رسانی، راهبردهای رسانه‌ای پلیس و مباحث مربوط به افکار عمومی و چگونگی مدیریت پلیس بر آن پرداخته شد. فصل هفتم کتاب به راهبردها و فنون عملیات روانی اختصاص یافت؛ در این فصل تلاش گردید نمونه‌هایی از عملیات روانی صورت گرفته بر له یا علیه پلیس در دهه‌های اخیر شناسایی و اقدامات روانی و مقابله‌ای پلیس به صورت عینی مورد بررسی قرار گیرد؛ نهایتاً در فصل هشتم راهکارهایی برای مدیریت بر عملیات روانی و کاهش اثرات آن ارائه شد. بنابراین، مؤلف تلاش نمود تا علاوه بر ارائه مبانی نظری، راهبردها و فنون عملیات روانی حریف را بر علیه پلیس و همچنین اقدامات روانی و مقابله‌ای پلیس را در دهه‌های اخیر مورد بررسی و تحلیل قرار دهد، تا مورد استفاده مدیران و کارکنان در فرایند مأموریت‌ها و دانش‌پژوهان و سایر علاقمندان قرار گیرد. در پایان از تمامی اندیشمندان و صاحب‌نظران گرانقدر انتظار است که دیدگاه‌های عالمانه خود را برای غنای این اثر ارائه نمایند.